

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 245. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm6649.pdf (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

I Jakob den Tredies Mindreaarighed gik det roligt af saalænge hans Moder Maria af Geldern og Biskop Kennedy, to i det mindste verdslig forstandige Personer levede, og siden vel ei bedre men dog stillere end sædvanlig. Hans første Regjerings-Tid blev ogsaa glimrende især ved hans Formæling med den danske Kongedatter Margrete, der saa godt som forenede Ørkenøerne og Hetland med Riget. Beskyldningen for Indgreb i Folkets Frihed rammer ingenlunde den Konge, der vel stundom brugte Munden for meget, men stedse Haanden for lidt, undtagen til at sammenskrabe Penge, Noget der vist nok er en Kongehaand uværdigt, om end Pengene, 246som her, anvendes meest til prægtige Bygninger. Mangel paa Mod og Kraft var hans øiensynlige Brøst, og hans største Kongebrøde var Hengivenheden til saa mageløst et Sæt af Yndlinger, som Kokran Murmester, Roger Spillemand, Leonard Smed, Hommil Skræder og Torfikan Fægtemester, samlede, som det synes, efter fattig Leilighed til *Huusbehov*. Murmesteren stiledede høiest som hans Haandværk, og bygde sig et *Grevehuus*, men Stenene vare kjøbde for stjaalne Penge, og Kalken var lædsket med Blod af Kongens Broder, Grev Jon af Mar, og det Slags Huse blive sjelden gamle. Kokran overlevede ogsaa sit, skjøndt ikke længe, paa Stigen til Galgen, hans eneste Værk som varede ham ud. Det var et Oprør af de fornemste Høvdinger alle disse Yndlinger havde Strikken at takke, og i det Samme*1482. blev Kongen fængslet, men kom dog atter paa fri Fod, og beholdt Kronen til Aaret efter hans i Skotland *døde 1487. høit agtede og elskede Dronnings Død. Da var det at alle Landets sydlige Høvdinger gjorde Oprør med Greven af Angus i Midten, som var og en Douglas, hvis forræderske Anslag Jakob længe havde havt Beviser paa, men ei Mod til at straffe. Ved Forræderie fik de Tronarvingen i deres Hænder, gjorde skændelig hans Sikkerhed til Løsenet i Oprørskrigen, og bare i aaben Mark Avindskjold mod deres Konge, ei langt fra *Bannakborn*. Eenlig flydde Jakob, saasnart nogle 247af hans tro Høvdinger vare faldne, styrtede med Hesten, og endte sit Liv tæt ved Bannakborn i et Møllehuus, endte det saa, at Harme kvæler Taaren, thi det Uhyre af en Præst for hvem han skriftede, jog ham Dolken i Brystet.